

Mag. Smiljan Juvan: Usklajenost različnih resorjev pri načrtovanju vodarskih posegov v prostoru

Prisotnost vode v našem okolju je dobrina, ki nam omogoča življenje, občasno pa ga ob vodnih ujmah lahko tudi ogroža. Upravljanje in urejanje voda je že od nastanka starih civilizacij postalo dejavnost, ki je danes, ob vse večjih interesih po bivanju v omejenem prostoru, vedno pomembnejša.

Z urejanjem površinskih vodotokov se omogoča varnost pred poplavami na območjih, kjer bi poplave in erozija ogrožale naselja, industrijo in infrastrukturne objekte. Povečanje pretočnosti in sonaravno urejanje strug vodotokov zahteva več prostora. Zmanjšanje poplavnih površin na območju urejanja zahteva njihovo nadomeščanje na drugih območjih, kjer ni toliko poplav, obstoječa raba prostora pa je namenjena drugim dejavnostim. Razen različnih interesov po rabi prostora, so ovira še lastništvo zemljišč, občinske ali državne meje. Z ureditvami vodotokov se posega v vodne in obvodne ekosisteme. V nekaterih primerih, kljub izvedbi nadomestnih in omilitvenih ukrepov, ni možno zagotoviti ohranjanja vseh ekoloških funkcij glede na predhodno stanje. Še posebej izrazito se to kaže ob havarijah po večjih neurjih, ko je potrebno vzpostaviti prvotno stanje pretočnosti vodotoka in brez dodatnih ukrepov ni mogoče zagotoviti stabilnosti struge oz. vodnega zemljišča, niti varnosti druge infrastrukture. Vključevanje vseh deležnikov v načrtovanje vodarskih posegov v prostor je v takih primerih nujni pogoj za njihovo pravočasno in ustrezno realizacijo.

Za zagotavljanje kvalitetne vode za vodooskrbo s pitno vodo je potrebno omogočiti ustrezno zaščito vodnih virov pred onesnaženjem. Večina vodovodnih črpališč leži na plitvih vodonosnikih nad katerimi se odvija intenzivno kmetijstvo. Obremenitve podzemnih voda s hranili in zaščitnimi sredstvi za varstvo rastlin so pri večini podzemnih vod na meji dovoljenega. Vodni viri so kljub varstvenim režimom zelo ranljivi ob večjih havarijah. V mnogih primerih je možno povečanje varnosti z izvedbo aktivne zaščite pred onesnaženjem. Omejitve dejavnosti na vplivnih območjih vodnih virov za vodooskrbo s pitno vodo je potrebno še bolj povezati z ustreznimi nadomestili zaradi omejenih dejavnosti.

Ključni resorji, ki se morajo aktivno povezati pri načrtovanju in izvajanju vodarskih posegov v prostor so predvsem kmetijstvo in varstvo narave. **Razmišljanje o tem, da je potrebno vodni režim prilagoditi zeleni rabi prostora, je potrebno v prihodnosti obrniti v smislu prilagajanja rabe prostora vodnemu režimu in ohranjanju vodnih ekosistemov.**